

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes száma ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatál: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
--	---	---

Az alföldi munkásnép fölszámítása.

Valahára tehát eljutottunk oda immár, a szabadelvű-rendszer hosszúságos párturalma alatt — mely a földuzsorával, kiváltságok osztogatásával, szabadipar eszközeivel tönkretette a kisembereket és nagyuradalmak mellett elterülő kis községeket: hogy ma már nemcsak a ruthének és székelyek, hanem a délvidéki svábok, sőt legujabban az alföldi magyar munkások megmentéséről is komolyan kell gondolkodni.

A buzatermő és gyáripar nélkül szűkölködő Alföldről kénytelenek kivándorolni a munkás-családok oda, ahol munkát kaphatnak. Eddig csak a szomszéd külső országokba mentek a munkanélküli időben s aztán hazajöttek aratáskor. Most már nem képesek a közelben levő országokban, Ausztriában, Horvátországban, Bosnyákországban munkát kapni, mert más megyékből is odasereglik a gyáripar nélküli Magyarországból a munkás nép. Így tehát az alföldi kubikusok kénytelenek Amerikába kivándorolni, ahol boldogulásukat remélik.

Boldog emlékü dr. Vadnay Andor figyelmeztette a kormányt, felhívta az országos közvéleményt a bekövetkező veszedelemre s ajánlotta a védő, mentő eszközöket. Azt t. i., hogy a Tisza—Duna csatornát és az öntözőcsatorna hálózatot építtesse ki mielőbb a kormány.

Ezzel rögtön elejét venné a kivándorlásnak és a népesség szaporodásával lépést tartó szegénységet évszázadokra megszüntetné, a kihasználhatatlan, rosszul művelt, de a nagy tőke szolgálatában álló hitbizományi uradalmakkal ellátott Alföldön. Belterjes gazdálkodást, gyáripart teremthetne ezen a nagy síkságon, amely Európa éléstára lehetne, millió és millió munkásnak adhatna munkát és kenyeret, holott ma a magyar nagybirtokosok nem is gondolnak a gyárak alapítására, intenzív gazdálkodásra, hanem nagybérlőkre bizzák uradalmait, akik aztán kizsákmányol-

ják a földet és a munkást is, úgy, hogy az kénytelen kivándorolni.

Csongrádvármegye törvényhatósága feltétlenül elismerést érdemel azért, hogy leszállott a néphez és kezébe vette a mentőmunkálat vezetését, amelyet bizonyosan siker fog követni. A közönség már tudomást vett a lapokból arról, hogy Csongrádvármegye munkásügyi bizottsága Cicatricis Lajos dr. alispán kezdeményezésére felszólította az összes községeket, hogy miként lehetne a csongrádmegyei munkások inségén segíteni s mily módon lehetne a kivándorlástól a munkásokat visszatartani.

A jelentéseket, illetve javaslatokat most felterjesztették a vármegye alispánjához s ezekben igen erősen van hangsúlyozva, hogy csak egy biztos megoldási módzat van, ez pedig nem más, mint a vármegyében elterülő hitbizományi uradalmak nagybérleteinek átváltoztatása községi bérletekre.

Érdekesen indokolja ezt Csongrád község főjegyzője: Sohiya Gyula, a mennyiben a következőket mondja jelentésében:

»Országszerte hangzik a panasz, hogy az uradalmak bérleteiket nagy bérlőknek adják és sokszor megtörténik, — ha az albérleti tilalom nincs kikötve, — hogy a szegény munkások a nagybérlő által kiosztott földekért a bérösszegnél legalább 30 százalékkal többet fizetnek.

Szükségesnek mutatkoznék tehát, hogy az ily bérletben kezelt uradalmak szomszédságában levő községek (amelyeknek közterhei alól a nagybirtokosok majdnem mindenütt kivonják magukat), maguk bérelnek ki az ily földeket, maguk osztanák ki a szegényebb községek lakóival között s szednék be tőlük a haszonbért.

Az eszme kiviteléhez szükségesnek mutatkoznék az illető nagybirtokosoknak hozzájárulása, s ha a községek maguk állanának jót a bérösszegért, remélhetőleg a nagybirtokosok is felismernék az ily bérletrendszernek rájuk nézve is, de főleg a békés birtoklásra nézve — nagy szociálpolitikai előnyeit.

Kiszámíthatatlan előnyei lennének a 80—100 százalék közötti magasságban tulterhelt háztartására ez a bérlet rendszer, mert egy csapással megszüntetné a pótdókat, sőt évente óriási jövedelmet biztosítana a községeknek az az összeg, amit az albérlet címén a lakosság szívesen fizetne nekik,

Hiszen ma átlag 40 korona egy hold föld évi bére, de van 90—100 korona évi bére is. Ha tehát a község is 12—14 koronáért kapná a bérletet holdankint, mint a mai bérlők és kiadná 20 koronáért már 10 ezer holdas bérletnél 60 ezer koronát nyerne azonfelül a 90 ezer korona állami adója után is hozzájárulna fedezetéhez a birtokos, mert az alközségek címén nem bujhatnának ki ezután a községi terhek viselése alól a nagy uradalmak, mint ezt most teszik.

Innen van az, hogy Csongrádvármegye ősrégi községei nem tudnak kiemelkedni, haladni, hanem egyre nagyobb arányokban terjed a kivándorlás a lakosság között, aminek oka részben a népesség szaporodásában keresendő.

Csakugyan, ha a községi bérleteket eme feltételekhez kötné a földmívelési miniszter, akkor ezzel a bérletrendszerrel többet érne el, mint a vándortanítókkal, a mázsaszámra nyomtatott »népszerű« könyvekkel és az óhajtozó módban írott törvényekkel, amelyekre a magyar paraszt sohasem szolgált. Ha ellenben az állam közvetítené a nagy uradalmaktól átveendő községi bérleteket, akkor joga volna ráparancsolni azokra a községekre, amelyek kaptak bérletet, hogy — állítsanak fel községi takarékpénztárakat, tűz ellen biztosító intézeteket, kórházakat s ezek költségeinek fenntartására községi gyógyszerárakat, (de nem magán-monopóliumokkal, mint ma!) akkor joga volna követelni, hogy a szellemteremtést felkarolják, a gyümölcsstermelést, méhészetet, gyárak, háziiparok létesítését előmozdítsák! És lenne eredménye parancsának, mert látná a nép, hogy ezt a kormányt a nép szeretete vezeti minden lépésében. S ha egy-

Sirolin

A legkiválóbb tanácsok és orvosoktól mint hathatós szer: **lúdbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az őjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.—ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva **F. Hoffmann-La Roche & Co** vegyészeti gyár Basel (Svájc).

szer a nép szívét sikerülne egy kormányának megnyerni; az a kormány nemcsak megakadályozhatná a kivándorlást, hanem 20—25 év alatt csodás eredményt mutathatna fel a magyar Alföldön, amelyről eltűnne a nyomornak, a tudatlanságnak még emléke is. Akkor aztán sikerülne fog megteremteni a parasztság helyébe a magyar polgárságot, úgy, mint a Nagymagyarország eszméjének apostola, Széchenyi István gróf és a jobbagyság szent munkájában hű bajtársai, Bezerédj István és Fáy András ohajtották.

Ekkor be lesz telőzve a magyar birodalom épülete, — ha lesz magyar polgárság. Ha lesz erős, művelt és magyar polgárság — amelynek hiánya okozta, hogy még ma nincs kialakulva, még ma sem birt négy száz éves sirjából fölébredni az egykor hatalmas magyar nemzeti állam.

Dr. Hollóssy István.

A villanyvilágítás.

Csongrád nagyközség előljárásságához a múlt évben a Ganz-gyár és a hazai villamos részvénytársaság is ajánlatot adtak be a villanyvilágítás bevezetésére nézve.

Mi évekkkel ezelőtt sürgettük a szentesieket, hogy tegyenek lépéseket arra, miszerint átvezessék a villamos áramot Csongrádra is, mert akkor nem kellene itt külön telepet építeni, csak a várost kellene ellátni vezetékek hálózatával, ami 60—70 ezer forintba kerülne legfeljebb.

Eleintén 3—4 évig folyton gúnyoltak bennünket ezért, hogy ilyen lehetetlenségeket emlegettünk, mert Csongrád soha nem fog össze épülni Szentessel, ők tudják. Ezek a jó urak mindent tudnak előre és csodálatos dolog, hogy amit megjövendölnek, ennek mégis mindig az ellenkezője lesz igaz.

Majd, ha Szentés és Csongrád közt kiépül a vasút és a két város között villanyvilágítás mellett fog lehetni közlekedni éjjel-nappal meglássák, hogy lassan-lassan egész utca sorok fognak épülni az ut mentén.

De most arról van szó, hogy a Hazai villamos részvénytársaság egy megkeresést intézett Csongrád község előljárásságához, amelyben a következőket mondja a két várost összekötő villanytelepről, amely esetben nem kellene külön telepet építeni 100 ezer korona költséggel, nem kellene évente 8000 korona kezelési költséget (gépészeket, szenet) fizetni, hanem csak a villanyvezeték hálózatát kellene fizetni amit 130 ezer koronáért felállíthatná a gyár.

Az ajánlat a többi közt ezeket mondja:

»Tervünk életképessége mellett bizonyít különösen azon körülmény is, hogy a nagyméltóságú kereskedelemügyi M. Kir. Miniszter ur a tekintetes csongrád-megyei alispáni hivatal megkeresésére ezen ügyben 29.447/VI.1905. szám alatt a köbök közt a következőképen választott:

»Két, esetleg több helyiségnek közös telepből világítása nemesak műszakilag helyes, hanem gazdaságilag előnyös is. A közös géptartalek, nagyobb gépegységek és egységes üzemvezetés mind oly körülmények, melyek az ily megoldást kívánatosá teszik.«

Éppen az egységes üzemvezetés juttat bennünket olyan helyzetbe, hogy Csongrád nagyközség tekintetes közönségének ajánlatunkban oly előnyöket biztosíthatunk, milyeneket bármilyen más

megoldás után Csongrádnak elérnie nem lehet.

Még pedig azért, hogy Csongrád nagyközség az utcai világításra szükséges vezetéket és egyéb szerkezeteket létesítési olyformán, hogy az egyszerűen a szentesi központi telepből kiinduló és Szentés város által létesítendő ugynevezett tápvezetékhez kapcsolható lesz, megvilágíthatja saját utcáit és tereit 300 drb. izzólámpával és ezenkívül módot nyújthat arra, hogy a villamos világítást jutányos áron igénybe vehesse.

Ajánlatunk szerint az említett vezetékhálózat és tartozékai, amelyek Csongrád nagyközség tulajdonát képezendik, mindössze egy 6800 koronás évi költség viselése ellenében nem csak egy 135,000 koronás berendezés tulajdonosává teszi a nagyközséget, hanem azonkívül minden külön kiadás nélkül egy oly nagy közvilágításhoz juttatja, amely ha a szentesi jelenlegi viszonyokat vesszük tekintetbe, ahol egy utcai izzó lámpa világítása évenként 29 koronába kerül, 300 drb. izzólámpánál tehát 8700 koronának felel meg. De ha az összehasonlítást más magyarországi villamos telepekkel bíró városok egységárával tesszük meg, akkor azt tapasztaljuk, hogy már a szentesi 29 koronás egységár is jóval alatta van az átlagos áraknak, mert például Zomborban az egységár 45 korona, Versecen 50 korona, Nagybecskerekken 67 korona, Székesfehérváron 41 korona stb., ezen magas árral szemben pedig, ha a 6800 koronás évidíjat a nagyközség mint közvilágításra fordítandó díjat tekintjük, egy utcai izzólámpára évente mindössze 22 korona 66 fillér esik. Minthogy egy utcai lámpa átlag évente 2435 órán át ég, tehát egy 16-os utcai izzólámpa egy órán át 0.93 fillérbe kerülne a városnak, vagyis hektowattontként 1'86 fillérbe, — mely összeg a termelési költségeknél jóval kevesebb.

Azáltal, hogy a két város világítási szükségletét egy üzemszemélyzettel, illetve egy nagy gépegységgel tudnánk elláthatni, a villamosáram egységárát a magánfogyasztók részére is oly csekély összegben szabhatjuk meg, mint az eddig többnyire csak a vízi erő által hajtott elektromos műveknél volt lehetséges.

Vagyis tehát, amíg Pécssett egy 16-os izzólámpa egy órán át 5.5 fillérbe, Szegeden, Marosvásárhelyen, Kassán és Nagy-Kanizsán 4.5 fillérbe, Budapest, Kaposvár, Sopron, Szatmár, Nyiregyháza és a magyarországi városok legtöbbszörében 4 fillérbe kerül, addig Csongrádon 3, illetőleg 2 fillérbe kerülne ugyanaz.

Minthogy igen nagy súlyt helyeznénk arra, hogy a világítás ne legyen *luxusvilágításnak* tekintendő, tehát, hogy az olyan kis lakások is villamos világitással legyenek megvilágítva, amelyek legfeljebb csak egy két lángot szükségellenek, elhatároztuk, hogy ily esetekben minimális *átalányárakat* szabunk még pedig: 1 drb. gyertyafényű izzólámpa általány-árát havonként 80 fillérben, 1 drb. 10 gyertyafényű izzólámpa általány-árát havonként 1'20 koronában, 1 drb. 16 gyertyafényű izzólámpa általány-árát havonként 2 koronában szabnánk meg. Az ily kis fogyasztóknál még az a nagy kedvezményt is nyujtanánk, hogy lehetővé tennénk egyik-másik lángnak más helyiségben való hazználatát is, nevezetesen kétlángú berendezésnél engedélyeznénk egy lángnak más helyiségbe való átkapcsolását is, míg 3 lángú berendezésnél már 2 ilyen átkapcsolást tennénk lehetővé.

Hogy ezen szokatlan meghatározásokat világosabbá tegyük, a következő példákat hozzuk fel

1. Tegyük fel, hogy valakinek lakása: egy konyha és két szobából áll és szüksége van arra, hogy a konyhában és egyik szobában egyszerre világítson egy-egy 10 gyertyafényű izzólámpával. A második szobában pedig csak akkor van szüksége világításra — szintén egy 10-es izzólámpával — amidőn az első szobában

vagy a konyhában nélkülözheti. Ezen cél a fentjelzett átkapcsolási művelettel könnyen megoldható, vagyis a világítás 3 helyiségben is igénybe vehető anélkül, hogy ez a fizetendő világítási díjat ily általánybani fogyasztás mellett magasabbra emelné. Tehát ez esetben ezen lakás csak 2 tizes izzólámpa után fizetne, még pedig havonta 2 korona 40 fillért, vagyis naponként ezen lakás világítása 7'9 fillérbe kerülne, mely összeg tekintve a *korlátlan* világítási jogot, sokkal kevesebbet tesz ki, mintha két közönséges — tehát kb. 2 drb. 8-as égővel bíró petróleum lámpa volna alkalmazásban.

2. Ha valakinek lakása oly terjedelmű, hogy 3 helyiségben egy időben van szüksége világításra, mondjuk 3 db. 10 gyertyafényű izzólámpával, nagy lehetné tennék, hogy ezen 3 helyiségben kívül 2 más helyiségben is — istállóban, padlásban, pincében, vagy udvaron — világíthasson, vagyis összesen 5 helyen. Ebben az esetben a világítási díj havonta 3 korona 60 fillért, vagyis naponta nem egészen 13 fillért tenne ki, a mi kb. megfelel egyharmad liter petróleum árának, hol vannak még a lámpabél, lámpaüveg, gyertya, meg gyújtó költségek, a melyek egy ily lakásnál szintén kitesznek évente egy-pár koronát, a petróleum lámpa rovására.

Ami az egyes magánberendezéseket nevezetesen az egyes lakások villamos vezetékekkel való felszerelését és a szükséges világító testeket illeti, *azokat önköltségi árban adnánk*, sőt szükség esetén havi részletfizetésekre készítenénk, mert módot akarunk nyujtani arra, hogy a berendezés költségei a legszegényebb embert se riaszthassák vissza a villamosvilágítás alkalmazásától.

Tekintetes Előljárásság! A felmondottakat röviden összefoglalva elvitázhatatlanul kitűnik, mily előnyöket hozna Csongrád városának, ha villamos áram szükségletét a szentesi központi telephez való kapcsolás útján szerezné be, mert a villanyvilágítást ez esetben rendkívül olcsósága által nélkülözhetlenné ténne, a legszegényebb lakosnak is hozzáférhetővé tennék.«

A községi közgyűlésből.

Mint minden általános tisztújítás után, úgy most is érdekes volt a f. hó 10-én tartott községi közgyűlés. Érdekességét fokozta az is, hogy az általános tisztújítás alkalmával beválasztott négy szociáldemokrata tanácsbelinek akkor kellett volna letennie a hivatalos esküt, azonban a no-gyedik Németh Imre a megválasztás után kijelentette, hogy a megüszteltetést el nem fogadhatja, amennyiben vagyoni viszonyai nem engedik meg, hogy 120 frt. évi fizetésért a községet szolgálja. Zságer Mihály, Viglasi Mihály és Sinkó Gergely azonban a hivatalos esküt letették, mire a képviselőtestület lelkesen megéljenzte őket.

A közgyűlést L. Tóth István nyitotta meg, ki ez alkalommal a benne helyezett bizalmat is megköszönte.

Sóhlya Gyula főjegyző bejelenti, hogy póttárgysorozat is van, melyet a rendes tárgysorozat letárgyalása után terjeszt elő.

Justin Gergely községi képviselő valamikor tanácsbeli interpelláció alakjában gyanúsította meg Boda László volt tanácsbelit, ki mint tudjuk egyike volt a legtisztesegebb és lelkiismeretesebb előljárássági tagoknak. Kancsal ábrázattal követelte, hogy a vihar és jég által elrontott és elvert szénát fizesse meg.

Dicséretére legyen L. Tóth István bíró urnak, ki azt mondotta, hogy az elemi csapásokért Boda Lászlót felelőssé tenni képtelenség.

Sóhlya Gyula főjegyző szintén egy nézetben van L. Tóth István bíróval, de azért bizottság kiküldetését hozza javaslatba.

A községi közgyűlés e szerint döntött. A képviselőtestület szavazat többség-

Teljesen ártalmatlan arcszépítőszert. „Kamilla krém.” Hatása bámulatos. Ára 1 kóna. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Mégváltó”-hoz címzett gyógyszerértárban Csongrádon. (Hasonnemű de értéketlen készítményektől óvakodjunk.)

gel elhatározza, hogy a Piroska-városban iskolai célra a Baranyi Pál házát nem veszi meg: hanem egy új és minden tekintetben modern népiskolát építet.

Sóhlya Gyula indítványára elhatározza a képviselőtestület, hogy az Oroszáza—Szentés—Csongrádi vasut kiépítése alkalmával elfoglalt területét a vállalkozóktól törzs-részvényt követel.

Járasi főszolgabírószág átirt, hogy a selyemtenyésztés előmozdítása céljából a főutcai akácfa-alét vágassák ki és a helyére eperfát ültessenek; egyszersmind a népkertel hasonlóképen cselekedjenek, továbbá a köztereket szintén eperfával ültessék be.

Sóhlya Gyula főjegyző kéri kimondatni, hogy a főutcai akácfa alét valamint a népkerti fákat a községi közgyűlés kivágatni nem hajlandó, amennyiben azok helyét csak évtizedek múlva lehetne pótolni. Ellenben hajlandó több helyen eperfákat ültetni, ha a tek. járasi főszolgabírószág 150.000 drb. eperfa csemete ingyen beszerzése iránt lépéseket tesz.

Éder János szintén pártolja az előjáróság határozati javaslatát, szinte képzelenségnek tartja azt a kívánságot, hogy egy olyan gyönyörű fasort, mint a főutcai kivágjanak. Szerinte az akácfa éppen annyi hasznot hoz, mint az eperfa, mert az akácfa meg a méhtenyésztést mozditja elő, ami talán még több hasznot hajt, mint a selyemhernyó tenyésztés.

A községi közgyűlés az előjáróság javaslatához egyhangulag hozzájárul.

A m. kir. belügyminiszterium Tóth József felebbezése folytán 1905. határozatával megsemmisítette a községi közgyűlés és a köztörvényhatósági bizottság azon határozatát, melyben a fogyasztási adókezelőknek a szorgalmuk által elért rendkívüli kedvező eredményért jutalékot szavazott meg.

Sóhlya Gyula főjegyző határozati javaslatot nyújtott be, melyben indítványozza, hogy a községi közgyűlés a belügyministeri rendelettel szemben maradjon meg régi határozatánál.

R. Papp Gedeon közgyám Sóhlya Gyula indítványával szemben megsemmisíteni kéri a községi közgyűlés előbbi határozatát, sőt megtoldja azzal, hogy amennyiben egyesek két egybehangzó határozata folytán a jutalékot felvették, köteleztesse az 8 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett visszafizetni.

Éder János (közbeszól) a szegény hivatalnokoktól 10—15 frt jutalékot irigyelnek, de midőn mások milliókat zsebelnek, azt természetesnek tartják.

R. Papp Gedeon. Ha Sóhlya Gyula és Éder János nyilvánosan olyan ígéretet tettek volna a nép előtt, mint én, akkor erről a helyről ők sem beszélhetnének másként. Különbön ő a községi közgyűlés azon határozatát tartotta korrektnek: midőn csak a bírót, jegyzőt és a pénztárnokot jutalmazták: mert a többiek csak hivatalos kötelességüket teljesítették.

Éder János azt mondja, nagy tévedésben van R. Pap Gedeon, ha azt hiszi, hogy az első határozat volt korrekt: mert szerinte az volt a legigazságtalanabb: midőn éppen azokat nem jutalmazták meg, kik érdemelték volna. Pártolja Sóhlya Gyula javaslatát.

Sóhlya Gyula. Talán még soha olyan hévvel tartott lelkes, de higgadt beszédet nem tartott, mint midőn tisztviselő társainak védelmére kelt. Beszéde alatt látszott, miként változott meg a hangulat a jutalmazottak részére, ugy annyira, hogy a beszéde végén általánosan helyeselték.

Faragó Antal vágta el a gordiusi csomót, ki azt indítványozta, amennyiben törvénytelen kormány hozta a határozatot, hát ezzel szemben maradjon meg a közgyűlés előbbi határozata mellett.

Ezzel a közgyűlés egyhangulag elfogadta a Sóhlya illetve Faragó Antal javaslatát.

Sóhlya Gyula főjegyző 6 heti szabadságot kér. A közgyűlés egyhangulag megadja.

R. Papp Gedeon irásos indítványt adott be, melynek értelmében Justh Gyulát a képviselőház elnökét, továbbá Kossuth Ferencet, gr. Apponyi Albertet és gr. Andrássy Gyula országgyűlési képviselőket, kik a magyar nemzet ügyéért kitartással és odaadóan küzdenek. válassza meg a község diszpolgárául és 4 utcát nevezzen el a nevükről.

Sóhlya Gyula főjegyző teljesen hozzájárul az indítványhoz sőt megtoldja azzal, hogy e négy kiváló hazafi arcképét festesse meg a közgyűlés és függessze ki a tanácskozási terembe. Egyuttal kéri a közgyűlést, hogy ezzel szemben sem póttindítványt ne tegyenek, amennyiben, ezzel az ügyet előddáznák.

A községi közgyűlés az indítványhoz hozzájárul.

UJDONSÁGOK.

— Csongrád diszpolgárai. Mint lapunk községi közgyűlési rovatában említjük R. Pap Gedeon indítványára a községi közgyűlés Just Gyula, Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula és Apponyi Albert országgyűlési képviselőket diszpolgárául választotta s nevükről 4 utcát elnevezett és arcképüket lefesteti. Mindenesetre szép dolog: midőn azokat, kik a nemzeti ügyért sikra szállnak egy város polgársága megtisztel. Csongrádon ez nem is először történik; mert mint tudjuk 1861-ben boldogult Éder István indítványára Kossuth Lajost és Tóth Lőrincet választották diszpolgárául. Hivatkozott cikkünkben említettük azt is, hogy Sóhlya Gyula községi főjegyző azt a kérést intézte a községi közgyűléshez, hogy póttindítványt az ügy komplikálása miatt senki ne tegyen. Ennek az a története, hogy felelős szerkesztőnk: Éder János azt mondotta Sóhlya Gyula urnak, hogy ő is hozzájárul az indítványhoz, de csak abban az esetben, ha a községi közgyűlés még Madarász Józsefet és Benedek Jánost is diszpolgárokka avatja és ebből a célból póttindítványt tesz. A községi közgyűlés alkalmával azonban ettől az indítványtól elállott. Tény azonban, hogy Madarász József és Benedek János, mint igazi demokratikusan gondolkozó férfiak a legméltóbbak lettek volna a kitüntetésre.

— Halálozás. A csongrádi áll. el. isk. tanítótestületének gyásza van: Zöld Antal áll. el. iskolai tanító hosszas szenvedés után, életének 44-ik évében f. hó 11-én reggel elhunyt. Az áll. el. iskolai tanítótestület a gyászestéről a következő jelentést adta ki:

»A csongrádi állami elemi iskolák tanítótestülete fájó szívvel jelenti szeretet kartársának, a tanügy lelkes munkásának, Zöld Antal áll. elemi iskolai tanítónak élete 44-ik s tanítói működése 33-ik évi július 11-én történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó évi július hó 12-én d. u. 4 órakor fog a róm. kath. vallás szertartása szerint beszenteltetni és a helybeli sirkertben örök nyugalomnak átadatni. Csongrád, 1905. július hó 11. Aldás emlékezetén «

— Főgimnázium Csongrádon. Lapunk mult számában közölt fő cikkünkre azt a értesítést kaptuk, hogy nemcsak Szatmárnak van két főgimnáziuma, hanem számos kisebb városnak is — mert egy fiúiskola nagy jövedelem a lakoságra nézve nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is. Hogy Csongrádról a családok emberek miért igyekeznek eltávozni — annak is egyik oka a főiskola hiánya.

— Megyénk tanfelügyelősége a tudóvészért. Arról értesülünk, hogy megyénk kir. tanfelügyelője, Scossa Dezső meleg-hangu szép fölhívást intézett a megyebeli tanítói karhoz, melynek figyelmébe ajánlja, hogy a József kir. Herceg Szanatóriumi Egyesületének azt a szép elhatáro-

zását, hogy ingyenes ágyalapítványt létesít és az ezután föllállítandó szanatóriumban a beteg tanítók és azok család tagjai számára, — a tanítósnak hálával és a viszont való segitést élénk érzésével kell fogadni. A mi megyebeli tanítóinknak mindent el kell követnie, a szegény soru tudóbetegek jóvoltáért, visszaszerzendő egészségeért megalakuló országos minél hatalmasabb legyen. Ezt pedig a tanítók erőteljesen szolgálhatják, és a minél többen gyűjtsék egybe a maguk működése helyén a tagokat. A magunk részéről is a legmelegebben hívjuk fel tanító karunk figyelmét a tanfelügyelő szózatára. Nincs kétségünk abban, hogy tanító karunk e szép ügyet magukéva teszik.

— Önkéntes tűzoltók közgyűlése. Ma d. e. 9 órakor lesz a községi közgyűlése, — mely alkalommal az egyesület a tisztikart is újból megválasztja. Bizony, bizony elég sajnós, — hogy az egyesület nem bírt a tűzbiztosító társulatoktól annyi segitést kapni legalább, hogy magát felszerelhetne volna legalább egy őrszobával. Mert még mai napig sincs rendes éjjeli őrszolgálat és őrtanyája sem az önkéntes, sem a parádés póttadós tűzoltóságnak — amelyet, hogy mikor, hol, és ki oktat, azt talán a jó isten tudja csak.

— A Szent hamvak. Még a Tisza-kormány határozta el, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvait hazahozatja Törökországból s nagy és szép pompával temetteti el a kassai dóm. kriptájában. Most azonban azt jelentik, hogy a hamvak hazahozatását el kellett halasztani, mert a török kormányval való diplomáciai tárgyalások nagyon hosszúra nyultak. II. Rákóczi Ferenc hamvait alkalmasint csak 1906. szeptemberében hozzák haza.

— Rendőri hírek. F. hó 10-én Horváth Károly vasut-utcai lakos kárára 8 drb. baromfit elloptak. A nyomozás folyamatban van. Néhány gyanus egyént vizsgálat alá helyeztek. — Kókai Illésné vásár-utcai lakos kárára e hét elején többféle élelmiszert, u. m. barackot, kalarábt, ugorkát és kiterített tarhonyát abrosszal együtt elloptak. A tettes Viglasi Sándor személyében kiderült, kit f. hó 14-ére virradóra éjjel Gyánti István biztos fedezett fel egy bordélyház kamrájában elrejtőzve. A tettes állítása szerint a bordélyház tulajdonosnője beszélte rá a lopásra. Az élelmiszert közül a tarhonya az abrosszal együtt megkerült a kéményben felkötve.

Nyilvános köszönet.

Mindazon jó barátok és ismerősök, de különösen boldogult férjem kartársai, kik az ő végtisztességén megjelenni szivesek voltak, engem pedig végtelen bánatomban vizsgálni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Csongrád, 1905. július hó 15.

Özv. Zöld Antalné.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Társzerkesztő: Holló Adolf.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

ELADÓ kerékpár. Egy nagyon jó karban levő igen erős kerékpár jutányos áron eladó. Hól? megmondja a kiadóhivatal.

Ügyes fiatal FÜSZERES SEGÉDET azonnali belépésre alkalmazok.
TÓBIAS HERMANN.

Egy mintázott Plüss

szalon garnitura, mely áll egy diván, két fotel és négy székből. Egy diván két olajfestmény és két olajnyomatu kép jutányos áron, sürgősen eladó. Cim a kiadó hivatalban.

